

# SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. Opravištvo, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

## Vojni glasi.

Vsak dan važneje je, kar govori veliki ruski narod po svojih novinah za Slovane s tako odločnostjo, da se čudom čudimo in veselimo!

„Golos“ piše: Kakoršni konec bode imela tudi srbsko-turška vojska, posredovanje vlad ne more drugega namena imeti, nego nepreklicljivo osvobodjenje krščanskih Slovanov na balkanskem polotoku od turškega jarma. Ko bi se katera evropskih vlad predrznila, nasvetovati, naj se vpeljejo stari odnošaji v Srbiji, Bosni in Hercegovini, odnošaji, kateri so naredili zdanji boj na življenje in smrt, potem bode Rusija z dejanjem pokazala, da nij zastoj pri Supovcu tekla kri ruskih prostovoljcev.“

Drug velik list „Ruski Mir“ pa pravi: „Cela Evropa bi se oddahnila, ko bi ruska vojska marširala v Bulgarijo. Noben človek v celem krščanskem svetu bi se ne vzdignil, ko bi naš velik narod šel rešiti svoje brate.“

In v uvodnem članku od 27. avgusta pravi „Ruski Mir“ še odločneje: „Nedolžne žrtve turškega gospodarstva v Bulgariji, Starej Srbiji, Bosni in Hercegovini, morajo maščevane biti. Če Srbija ne bode dovolj močna, maščevati svojih rodnih bratov, morajo to prevzeti druge močnejše roke. (To je: ruske.) Zdaj ne gre več za to, mir v Evropi obdržati, ampak za to, slovansko-krščanske dežele Turku iz rok izpuliti.“

Pa ne samo ruske novine naveščajo (na

spomlad, prej nij misliti) veliko evropsko vojno, ki bode vse orijentalno vprašanje odločila, tudi naši avstrijski vojaški časniki jednako govoré. Dunajska „Wehr Zeitung“, organ vojnega ministerstva, piše v zadnji številki o velikih vojniških vajah v Feldsbergu, katerih se ravno zdaj sam cesar udeležuje, pa končuje svoj članek s temi pomenljivimi besedami: „Zmiorom se še vidi mogoče, da pride za to navidezno vojsko, resnična vojna, če prav ne pred prihodnjo spomladjo. Zrak v iztoku je nasičen s preveliko elektriciteto, kakor da ne bi prizadevanja, narejati mir, vrgla iskre preko mej turške države in zapalila ves kontinent v plamen. Zdanji manevri bodo dokazali, da naša vojska zdaj stoji ravnorodna na strani vsake druge, in teško, da bi manjkalo prilike pokazati jej svojo bojovno zmožnost.“

To je jasno govorjenje vojaškega lista. In mi Slovanje, in z nami vred vsi pravi Avstrijci (izvemši malo pa predrzno pest Prusjanov in nemškutarjev ter magjarskih kričavev) želimo samo, da bi bilo res kar se čuje, da je Njegovo veličanstvo naš cesar v Zakupih na skodu z ruskim carjem dogovoril se, z Rusijo prijateljsko skupaj bojevati se, z Rusijo vzajemno stvoriti našo avstrijsko monarhijo vsem narodom pravično in veliko. Zveze s perfidnim, lakomnim pruskim Nemštvom nam nij treba.

## Jugoslovansko bojišče.

**Belgrad 31. avg. Turki so bili na vseh krajih na desnem bregu Morave, na višinah pri Prugovcu,**

**sv. Stefanu, Jezeru tepeni in so v nevarnosti, da bode njih desno krilo obkoljeno. Turki so v polnem begu, ko nijso mogli zadnjemu napadu Srbov vstavljati se. Mostove, katere so Turki naredili čez Moravo, razdrli so Srbi ravnokar. Srbska vojska podi sovražnika.**

„N. W. Tagbl.“ poroča iz Belgrada, da so Srbi zajeli večji turški oddelek pri Dobrujevcu, ki se je predaleč upal bil in bode moral kapitulirati zdaj.

Vidi se iz tega veselega najnovejšega poročila, da ima srbska zmaga generala Černjajevga 24. avg. od dne do dne večje dobre nasledke. Zdaj je stvar jugoslovanskega osvobodjenja uže tako častno mesto dosegla, da ostaneti imeni Černjajev in Aleksinac zgodovinske važnosti na slovanskem jugu in v historiji Slovanstva. Resnica tega je najbolj razvidna iz pisanja protivnih listov, ki so uže prisiljeni priznavati, da polumesec je pred Aleksincem še bolj obledel.

Angleške vlade komisar, poslan v turški tabor pri Nišu, general Campbell, poslal je domov na Angleško spomenico, v kateri pravi, da je turška vojska v popolnem neredu, razpadu in razsipu, ter vsa demoralizirana vsled zadnjega pobitja. Tudi je slabo in pomanjkljivo z živžem oskrbljena. Tako je poročal Anglež. „N. Fr. Pr.“ je po nemško huda na-nj, češ, kaj bi Anglež o vojski na suhej zemlji govoril.

Iz Dalmacije se telegrafuje o črnogorske vojski 31. avg.: Derviš-paša je s 4 ta-

## Listek.

### Pomladanski valovi.

(Roman, spisal Ivan Turgenjev; poslovenil dr. Maks Samec.)

XXIX.

(Dalje.)

Sanin jej razjasni, da vse to nij potrebno . . . ali vendar, da bo peljal se pred svatbo na kratek čas v Rusijo — (pri teh besedah se mu je srce britko stisnilo, na njega gledajoča Ema je to razumela, zarudela in zamislila se) — in da bode porabil čas svojega prebivanja v domačiji na to, da prodaja svoje posestvo . . . na vsak slučaj pa bode prinesel soboj potrebni denar.

— „Jaz bi vas tudi prosila, da bi prinesli astrahanskih kož za jedno mantiljo,“ reče gospa Lenora. „Te kože so tam čudno dobre in po jako nizke ceni!“

— „Meni pa s zlatom vezano safijansko čepico,“ pristavi Emil, pokukavši iz sosednje sobe.

— „Dobro — pripeljal bom tudi tebi . . . in Pantaleonu šlebedre.“

— „No čemu to, čemu?“ reče gospa Lenora. „Zdaj govorimo o resnih stvareh. Zdaj še to,“ pristavi praktična dama: „Vi pravite, da boste prodali imenje. Kako hočete to storiti? Ali boste tudi kmete prodali?“

To vprašanje je Sanina nekako presunilo. Spomni se, da je pogovarjal se z gospo Roselli in njeno hčerjo o sužnjih in njihovem pravu, kateri je po njegovih lastnih besedah vzbujal v njem globoko nejevoljo in da je večkrat uverjal jih, da kmete prodavati nikdar in nikako ne gre, ker je taka prodaja nevarna stvar.

— „Skušal bom prodati posestvo človeku, ki mi je znan od dobre strani,“ je rekel Sanin nekako ustavlja se — ali „morebiti ga bodo kmeti sami odkupili.“

— „To bi bilo najboljšje,“ se oglasi gospa Lenora. „To pa, prodavati žive ljudi je . . .“ — „Barbari!“ zahmuri Pantaleone, kateri se je bil z Emilom prikazal pri vratih, in se zopet skril. „Sramotno!“ je mislil Sanin sam pri sebi

— in ukradoma pogledal na Emo. Videlo se je, da ona nij slišala materinih poslednjih besedij. „Nič!“ si je zopet mislil.

Tako je tekla praktični razgovor neprenehoma do obeda. Gospa Lenora se je do konca popolnem ukrotila — nazivala uže Sanina—Dimitrija, ljubeznivo grozila mu in obetala mu plačilo za njegovo kovarstvo. Mnogo in na drobno ga je spraševala tudi o njegovej rodovini, ker je to „jako važno,“ zahtevala tudi, da bi jej popisal ceremonijo poroke, kakor se ta vrši po obredih ruske cerkve — in se je uže zarano radovala z Emo o belej obleki, zlati kroni na glavi.

— „Jaz imam lepo krono, kakor kraljevo,“ spregovori ona z materinsko ošabnostjo, „še kralji na svetu nemajo tacih!“

— „Druge Eme tudi nij na svetu!“ dostavi Sanin.

— „Da; zato jej je pa tudi ime — Ema!“ (Znano je, da pomeni v italijanščini gemma dragocen kamen.)

Ema jo objame in prične celovati . . . Videti je bilo, da je še le zdaj slobodno zdah-

bori zamorcev, 3 tabori Egipčanov, 4000 bažibozuki, 3050 zebeki (azijaska redna vojska) prišel v Podgorico, kder je torej uže 56 taborov turške vojske obrnene proti Črnej gori. — Oddeljenje črnogorske vojske je 28. t. m. prodrlo noter do Podgorice in požgalo 80 turških hiš. — V četrtek se je v Podgorici raztreščila kanona in ubila 20 Turkov in 40 ranila vsled eksplozije municije.

## Črnagora se ne udaje!

„Glas Crnogorca,“ čegar odločno izjavo o nadaljevanji boja smo uže po telegramu omenili, pišo to s sledečimi besedami: „O tem „status quo“ ne more biti govora. Zakaj sta Srbija in Črnagora poslali svojo deco v bojno polje, ter se srbska vrela krvca lije od Donave do jadranskega morja, kder god neprijatelj na bojišče izide? Zakaj sta Srbija in Črna gora zarativši se (v boj podavši se) vse svoje imenja na vago deli? Mar, da se reši barbarsko turško vladanje na Balkanu? Ne. Srbija in Črna gora sta proniknote svestjo svojega narodnega poziva, videči da je srbski narod v Turškej na robu končne propasti, ter da je nastopil čas, zdaj ali pa nikoli umreti, da se od te smrti začuva, po zakonu samoobrane, ker so deli jednega telesa, katerega smo mi tudi deli, vrgli se v boj: ali da srbski narod vstane zjedinjen v bratskeje zvezi ali pa da še oni poginejo, a na bojišči! da iz njihovih kosti vzkrasne jedenkrat maščevalec! Ove zrele in svečane izreke se Črna gora ne bode nikdar odrekla do poslednje kaplje krvi, in razbujena zavest in sloga bratov naših v Srbiji dobra sta poroka, da se bomo te ponosno razvite zastave vsi do poslednjega držali.“

To je krepek, to je slovanski jezik iz junaške Črnogore! Mehki Bulgar se da klati, pušča svoje žene skruniti turskeje dvonožnej zveri; bosenski raja so v hlapčevskeje pokornosti bestijalnim agom in begom klanja in mré, a Črnogorec svobodno po konci slovansko glavo nosi! Da, ljudje, ko bi bil ves slovanski rod iz te kovi, ne bi bili naših dedov sosedje premagavši jih, naredili iz imena Slovanovega zaznamek sužnega, služečega človeka, tepenega in ukrotenega!

## Politični razgled.

### Notranje dežele.

V Ljubljani 2. septembra.

Ministru **Stremayru** so njegovi volilci, na čelu jim nek dr. Fink, pismo poslali in v „Tagespostu“ razglasili, v katerem ga karajo, zakaj nij prišel na poziv račun dajat o svojem delovanji kot državni poslanec; ti štajerski gospodje se posebno hudujejo na magjarsko hegemonijo, in Stremayra pozivljejo, naj mandat položi, če ne more zjediniti ostre dolžnosti poslančeve z ministersko.

Tudi dvorni svetovalec Porenta, in poslanec **tržaškega** mesta na državnem zboru je odložil svoj mandat.

**Hrvatski** opozicijsko-narodni zastopnik grof Buratti je tudi mandat položil, ker večina v zboru manjšino tako terorizira, da je ne voli niti v odbore itd.

V **Pešti** je bilo 30. avgusta izpuščenih tistih 68 ruskih oficirjev, katere je magjarska vlada brez vsacega uzroka, samo iz magjarske slepe jeze na Srbe bila zaprla. Poslanik ruski Novikov je njihove potne liste pregledal in jih kot pravilne in dobre izpoznaval, ter zahteval (najbrž kar pri dvoru), da se izpuste. Najbrž na višji ukaz je Andrassy dal po telegrafu ukaz, da se imajo Rusi precej izpustiti. Magjarska policija jim je dala potne liste in orožje nazaj in vsi so na posebnej ladiji odrinili v Belgrad, in pojdejo na boj. Magjarska policija se je grdo blamirala, Rusi bodo pa — pomnili!

### Vnanje države.

Iz **Peterburga** poroča „Pol. Corr.“ 31. avgusta: Izdajanje posojila 12 milijonov frankov za Srbijo se je začelo. Viharno in radostno ponujajo kupci posojila denarja. — To je lepo slišati.

Novica, da **ruski** car pride te dni v Varšavo in potem pojde v Krim za dalje časa in baš zdaj, ko se razplamenjajo orientalnega vprašanja viharji, močno zanima časnike. Car hoče poljske in južne Ruse pridobiti in blizu biti.

Iz **Carigrada** poroča „Agence Havas“ 31. avg. Ministerski svet, katerega so se udeležili veliki dostojanstveniki turške države, je postavil in proglasil Abdul-Hamida za sultana namestu Murata. — Ta vest se tudi po družih telegramih potrjuje. 1. sept. je bilo uže opasovanje meča v mošeji, ceremonija, ki instalira novega sultana Hamida II. Midhad-paša je imenovan za palačnega maršala.

V Carigradu žive sedaj v vednih strahih pred zarotami. Bojé se, da bi se s silo ne dejal na prestol Juzuf Izzedin, ter da bi se ne umoril sedanjí vladar in njegovi ministri. Zavaljo tega je cesarska palača napolnena z vo-

jaštvom in tudi vsi ministerski hoteli. Občno mnenje pa skušajo nad Aleksinškimi izgubami tolažiti s tem, da prav klasično lažejo in telegrame izdajejo, ki so samo za turške a ne za evropejske bralce namenjeni.

**Berlinski** „Reichsanzeiger“ prav srdito preklicuje, da nij resnična vest, da bi bil pruski maršal Moltke Abdul-Kerimu čestital zavoljo vojnega črteža proti Srbiji. To pa se je uže vedelo naprej, ker blamira se vsakdo nerad! —

**Francoski** predsednik republike Mac Mahon se je 29. avgusta povrnil od vojaških manevrov v Pariz nazaj. Občine so ga mej potom slovesno sprejemale.

Na **Kandiiji** je vrenje vedno večje, a žalibog, da vstane ne še poknil; tudi Miriditi ga dolgo obetajo, a ne dadó.

Iz **Male Azije** od turške kavkazke meje se „Pol. Corr.“ poroča, da so Turki tam začeli delati šance in utvrdbé, ker se bojé, da ne bi Rusi tam upali.

## Dopisi.

Iz **Ptuja** 30. avg. [Izv. dop.] Učitelji iz 5. spodnjih štajerskih okrajev: Ptuj, Rogateca, Ormuža, Ljutomera in gornje Radgone so imeli 16, 17. in 18. avgusta veliko uradno konferencijo v Ptuj (v kazini!), pri katerej je predsedoval g. Hafner, nadzorNIK teh okrajev. G. predsednik je pozdravil vse došle učitelje, in potem je sledil dnevni red.

Prva točka dnevnega reda je bila imenovanje podpredsednika in volitev dveh zapisnikarjev. Na to je g. predsednik kritiziral se svojim obširnim in jednatim govorom pogreške, katere je pri letošnjem nadzorovanji v gori imenovanih krajih zapazil. H koncu svojega govora je še pristavil, da od lanskega leta je šolstvo vendar nekoliko napredovalo.

Na predsednikov govor so sledila poročila. Poročali so skoro samo najodličnejši učitelji omenjenih okrajev. Konec vsacega poročila je še stavil vsak g. poročevalec predloge. O nastavljenih predlogih se je dolgo časa govorilo, kajti vsaka nova misel vzbujala drugo novo misel. Konferenca je trajala prvi dan od 8—1, in po polu dne od 2—7; drugoga dne od 8—1/2, po polu dne od 3—7; tretjega dne smo končali uže pred polu dne ter potem šli v cerkev.

(Dalje v prilogi.)

nila — in da jej je še le zdaj težko breme z duše padlo.

Zdaj se je čutil Sanin srečnega in srce se mu je napolnilo z otročjo radostjo pri misli, da so se mu uresničile sanje, katere so ga pred malo dnevi v ravno tej sobi tlačile; celo njegovo bitje je bilo polno veselja, tako da se je hitro odpravil v konditorijo in želel potrgovati za štacunsko mizo, kakor pred nekoliko dnevi . . . „Zdaj imam popolnem pravico do tega! Zdaj sem domač človek!“

In zares, on je stal za štacunsko mizo in trgoval, to je, prodal je dvema dekletoma funt konfektov, za katere je vzel le polovice navadne cene.

Pri obedu je sedel oficijelno: kakor ženin zraven Eme. Gospa Lenora je nadaljevala svoja praktična razlaganja. Emil se je posmehoval in silil v Sanina, naj ga vzame soboj v Rusijo. Odločeno je bilo, da se Sanin odpelje za dva tedna. Jedino Pantaleone je nekako čmerno gledal, tako da mu je celo gospa Lenora to očitala. „Pa še sekundant sem bil!“ — Pantaleone pogleda izpod čela.

Ema je ves ta čas molčala, njen obraz pa

še nikdar krasnejši in svitljejši nij bil. Po obedu pelje Sanina na vrt in ustavši se blizu klopi, na katerej je pred tremi dnevi odbirala črešnje, mu reče: „Dimitrij, ne bodi hud na mene; še jedenkrat te spominjam da nij treba misliti, da si name navezan . . .“

Sanin jej ne pusti izgovoriti . . .

Ema nagne svoje lice. „Ali zastran tega, kar so mama opomnili — še veš? — zastran različja najine vere, kaj to? . . .“

Zdaj prime Ema granatni križec, ki ji je visel na vratu na tanjkeje motvozi, jo močno nategne in pretrga — in mu poda križec.

— „Ako sem tvoja, tak je tudi tvoja vera — moja vera?“

Oči Saninove so bile še vlažne, ko se z Emo vrne v hišo.

Zvečer je vse šlo po starej navadi še celo „tresetti“ so igrali.

XXX.

Sanin se je prihodnji dan rano prebudil. On je dosegel najvišjo stopinjo človeške sreče, pa to ga nij motilo v spanji. Vprašanje, osodno vprašanje: kako bode svoje posestvo naj popred in najugodnejše prodal, ga je stra-

šilo v spanji. Po glavi so mu rojili različni načrti, pa dosle se mu še nobeden nij razjasnil. Šel je od doma, da bi se prevetрил, osvežil. Z gotovim projektom — ne drugače — hotel je stopiti pred Emo.

Kaj je to za jedna figura, dovolj pijana in tolstonoga, sicer prilično oblečena, ki gre pred njim, z lehka šantaje in krevljaje? Kde je neki uže videl ta zatilnik, obrašen belimi šopki, to glavo, kakor navpik na pleči nasajeno, ta mehek, debel vrat, te otečene, viseče roke? Ali nij to — Polozov, njegov stari penzijski tovariš, katerega uže celih pet let več nij videl? Sanin prehití pred sabo idočo figuro, se obrne . . . Široko žolto lice, majhene svinjske oči z belimi resicami in obrvi, kratek, plošnat nos, debele, kakor sklenene ustnice, okrogel, brezlas podbradek — in ta izraz celega lica, kisel, len, nezaupljiv — da zares! to je on, to je Hipolit Polozov!

— „Polozov! Hipolit Sidorič! Ali si ti?“

Figura obstoji, vzdigne svoje drobne oči, počaka nekoliko — in razklenivši končno svoje ustne, izpregovori sikajočo fistulo:

Učitelji iz vseh navedenih okrajev, izvzemši v Ptuj, podučujejo v slovenščini. Pričakovati je bilo tudi od slovenskih učiteljev slovenskih poročil; a koliko jih je poročalo v materinem jeziku! Prvega dne do polu zdelo se je, kakor da bi bili v kakem nemškem malem „rajhsratu.“ Iz tega bi morda kateri sklepali, da so učitelji teh okrajev nemškutarji. To ravno ne. Nekateri so boječi, in se boje zameriti šolskemu nadzorniku, nekateri so premlačni, nekateri so netopirji in morda zraven še pol ducata nemškutarjev je bilo.

Pri tej konferenci smo imeli zopet priliko opazovati za slovensko šolstvo neutrudljivega in neboječega delalca g. Lapajna, nadučitelja v Ljutomeru. On je prvi začel v slovenščini predloge pretresovati ter bolje nasvetovati. Gladki in jedrnat slovenski govor g. Ekl, učiteljice v Ljutomeru, je tudi vse navzočne razveselil. Jako dobro v slovenščini je poročal tudi g. Žiher, učitelj v Wurmbergu. Najzadnji in izvrstni referat g. Kryla, učitelja na realki v Ljutomeru je bil tudi slovenski. Sicer so vsi g. referenti svoje naloge izvrstno rešili. A to nij čuda, ker so bili vsi zbrani. Ljutomerski okraj ima samo narodne izvrstne učitelje razen jednega ali dveh „šumostrov.“

Pri celej konferenci se je vendar na pri liko  $\frac{1}{3}$  (!Ur.) slovensko obravnavalo. Bodoče leto morda se ne bodo učitelji več tako bali slovensko govoriti. Pri tej konferenci se je volil tudi odbor, ki ima nalogo naša sedanja berila popraviti, ali vsa predrugačiti. Učitelji iz vseh okrajev, izvzemši ljutomerski, so dobili uže v Ptuj odškodnino in dijete.

**Od Save** 29. avg. [Izv. dop.\*] Neki dopisnik je v št. 194. „Slov. Naroda“ povpraševal, zakaj se učiteljem dijete ne plačujejo kakor uradnikom. Temu dopisniku bi opomnil okrožnico c. kr. dež. šol. sveta od 26. dec. 1874. št. 1297. in videl bode, koliko dijet mu za potovanje k učiteljskim konferencam gre in ako po omenjeni okrožnici odločenih dijet ne dobi, bode se vedel pri šolske oblasti pritožiti. Omeniti se pa tudi mora, da k izrednim učiteljskim konferencam se ne dobiva nobenih dijet, to je pa tudi prosto, pride le kateri sam hoče, siljen nobeden nij.

\*) O tej zadevi zadnja beseda.

Ur.

Drugi dopisnik iz Gorenjskega v št. 197. „Sl. Naroda“ pa je visoko stališče nad učitelji zavzel. On hvali veliko učenost in drago šolanje uradnikov, ter nasproti bi rad učitelje ponižal. Svojim vrstnikom šteje, da so po 16 in 18 let po šolah hlače trgali, nasproti pa da so učitelji samo normalke in preparandije študirali, in da učitelji v nobeden dijetni razred ne spadajo. Gospodine dopisnik, blagovolite tako dobri biti in pogledjte „Politische Schulverfassung“ samo §. 63. in dvorni dekret od 24. oktobra 1811 in prepričali se boste, da tudi mi učitelji spadamo v neki dijetni razred. Ako bi učitelji ne bili uvrsteni v nobeden dijetni razred, na katerej podlagi je pa deželni šolski svet omenjeno okrožnico izdal?

Kar pa g. dopisnik zarad študije pripoveduje, je pretirano. On trdi (a ne o vseh, Ur.) da učitelji so samo normalke in preparandije študirali, uradniki pa po 16—18 let. Koliko uradnikov je pri vsakej sodnji, to g. dopisnik sam ve, in mej njimi sta le sodnik in adjunkt ki sta jurista, kaj pa vsa druga ropotija? Kakšne študije so drugi manipulacijski uradniki dovršili? Nahajajo se mej istimi še celo taki, ki nobenega jezika pravilno pisati zmožni nijso, in vlečejo večje plače, nego mi učitelji. Ozrite se nekoliko v davkarije, tam ne boste samih doktorjev, juristov, niti gimnazijalnih maturantov videli, pa vendar od 600 do 1500 gl. letne plače vlečejo. In baš mej davkarskimi uradniki se nahajajo taki korenjaki, kateri še toliko nijso študirali nego mi učitelji. (Ako bi g. dopisnik želel poizvedeti imena takih uradnikov, mu rad privatno postrežem.)

**Iz Vrhnike** 31. avg. [Izv. dop.] (Obrekovanje Tagblattovih dopisnikov.) „Laibach. Tagblatt,“ prinaša od 29. t. m. dopis od Zidanegamosta, ki se začne z besedami „ein Held der slovenischen Civilisation“, ter predstavlja tega „Helda“ kot trgovca G. iz Vrhnike. Ker družega trgovca z začetno črko „G.“ na Vrhniki nij razen mene bode si gotovo vsakdo v tem dopisu mene, kot „Helda“ predstavljal. Nevem kako, je dopisun onega dopisa mogel mene v ta dopis spraviti, ko uže dalje časa nijsem potoval, še manj pa 20. t. m. se od Zagreba proti Zidanem mostu vozil. Kako veselje mora dopisnik

in sploh njegovi privrženci v „Tagblattu“ imeti, moje ime tako grdo napadati! Zakaj se dopisnik poprej v osebi ne prepriča? Se mu li dopade očitno lagati? — Sicer pa naznanjam dopisunu ovega lažnjivega dopisa, da sem uže „Tagblatt“-ovemu uredništvu dotični popravek poslal, in ako bi ga ne sprejelo, ga bode pozneje, sodniško prisiljeno, moralo sprejeti. Čudno je pa, da najmanjša stvar se izpodtika nad „der slovenischen Civilisation“.

Ob jednom pa naznanjam tudi tistim ljubljanskim „Geschäftsleute,“ kateri so mi brezimno listnico poslali, da grozno obžalujem njihovo slabo mnenje o mojem značaju. F. Golob.

**Iz Št. Petra na Krasu** 1. sept.

[Izv. dop.] (Nj. veličanstvo cesarica naša) peljajoča se iz Išla v Miramar je prišla v četrtek zjutraj, četrta na devet v Št. Peter. Da-si je bilo rečeno, ka ne bode nič iz vagona stopila, sešla se je vendar lepa množica ljudi videt vsaj vlak, v kojem se cesarica pelje. Napovedano je bilo poprej tudi, da cesarica se spremstvom bode imela zajuterk tukaj, k čemur je odmerjenih bilo 15 minut in tudi dvorni kuhar je došel uže v noči poprej le-sem. Ko dvorni vlak obstoji in je spremstvo v tukajšnjo restavracijo po zajuterk hitelo in so ga sluge zopet nekaterim v vagone donašati pričeli, smo vsi s skrbno radovednostjo pričakovali, bode-li cesarica pokazala se ali ne. In v našo največjo radost se nij samo pokazala, marveč je zapustila vagon, ter šla peljajoč rokoj cesaričino Valerijo v salon zajuterkvat. Vse se je čudilo njenej prijaznosti kakor tudi njenej priprostej noši in obleki, pa vendar je iz tega sijalo veličanstvo. Namesto 14 minut je ostala celo 25 minut pri nas, ne pa kakor denašnja uradna pa zmirom slabo podučena „Laib. Zeitung“ piše, da cesarica nikjer do Miramare obstala in da vagon zapustila nij.

Počastivši našo štacijo uže tako zelo, da jo je izvolila cesarica za čas zajutrkovanja, kar nij ne Ljubljani in ne Miramari dano bilo, pokazala je še posebno prijaznost gospe poštarjeve, katera je imela srečo, pokloniti se pred Nj. velič. ter podariti cesaričini Valeriji šopek frišnih cvetlic iz tukajšnjih vrtov za spomin, kedaj je prvokrat mimo potovala. Cesaričina kakor njena visoka mati zahvalili ste

— „Dimitrij Sanin?“

— „Res, on je!“ vsklikne Sanin in prime za jedno od Polozovih rok, oblečenih v belo-usnjate rokavice. Si uže dolgo tukaj? Odkod si prišel, prijatelj? Kje si se nastanil?“

— „Jaz sem prišel včeraj iz Wiesbadena,“ odgovori počasi Polozov, od nakupovanja za svojo ženo — in denes pojdem nazaj v Wiesbaden.“

— „Ah da! Ti si oženjen — in, govori se, s tako krasotico!“

Polozov obrne na stran svoje oči. „Da, tako govorijo.“

Sanin se zasmeji. „Kakor vidim, si še vedno tak ... flegmatik, kakor si bil v penzjonatu.“

— „Zakaj bi se izpremenil?“

— „In pravi se,“ pristavi Sanin, s posebnim povdarkom besede „pravi“, — da je tvoja žena jake bogata.“

— „Tudi to govorijo.“

— „Ali ti sam tega ne veš?“ Hipolit Sidoric?“

— „Jaz, brate Dimitrij ... Pavlovič?“

— da Pavlovič! se ne mešam v ženske stvari.“

— „Se ne vtikaš? V nikakoršne zadeve?“

Polozov zopet pogleda naprej. — „V nikakoršne, brat. Ona — je sama zase ... nu in jaz, sem tudi sam za se.“

— „Kam pojdeš zdaj?“ vpraša Sanin.

— „Zdaj ne grem nikamor; stojim na ulici in govorim s taboj; in ko bom s taboj končal, pojdem domov v gostilnico in bodem zajutrkoval.“

— „Me hočeš za tovariša?“

— „To je — zastran zajutreka?“

— „Da.“

— „Stori mi to prijetnost, jesti v dvoje je mnogo veseleje. Ali nijsi blebetavec?“

— „Mislim, da ne.“

— „Nu dobro.“

Polozov se giblje naprej, Sanin poleg njega. Sanin pa si je mislil — ustnice Polozova so se zopet sklenile, on je sopel in molče naprej šencal — Sanin si je mislil: kako je moglo to budalo dobiti ženo, krasno in bogato? On sam nij bogat, nij znaten, nij razumen. V penzjonatu je slul za lenega in topega dečka, za požeruha in pospanca — in nosil je priimek „sljunjaja“ (slinecedivec).

„Ako je pa njegova žena tako bogata — pravijo da je hčer necega odkupščka (najemnika) — morebiti bi ona kupila moje posestvo? Akoravno pravi, da se v nikakoršne ženske zadeve ne vtika, temu gotovo nij verjeti. Pri tem mu še naznačim shodno, ugodno ceno. Zakaj bi ga ne vprašal?“

„Morebiti, da to dela moja zvezda ... Odloženo! Vprašati hočem!“

Polozov pelje Sanina v jedno izmej boljših gostilnic v Frankobrodu, v katerej je imel jedno najmanjših sob najeto. Po mizah in stolah je bilo naloženo mnogo škatljic, zvitkov ... „Vse, brat, pokupki za Marijo Nikolajevo!“ (Tako je bilo ime ženi Hipolita Sidorica.) Polozov se spusti v naslonjačo in stenja: „Kaka vročina!“ in si razveže ovratnik. Potem zakliče višega natakara, in mu skrbljivo zaukaže, da mu prinese obilni zajutrek. „V jednej uri pa mora kočija pripravljena biti! Slišite, točno v jednej uri!“

Natakara se strastno prikloni — in rob-ski otide.

(Dalje prih.)

se s poklonom za to lepo pozornost in videli so prvej kako veliko veselje jej so cvetlice storile. — Nam št. Peterčanom pa bode dolgo v spominu, kedaj je cesarica počastila osobno naš kraj.

**Iz Zadloga** pri Črnhemvrhu 30. avgusta. [Izv. dop.] Zopet prosim nekoliko prostora v vašem cenjenem listu, ker marsikaj bi bilo potreba javno razglasiti. Prvo naj povem o naši ljudski šoli v Črnhemvrhu. Ravno v ponedeljek 28. avgusta je bila preskušnja naše mladine.

Smem reči, da pod varstvom našega vrlega g. župana in pa šolskega učitelja g. J. V., je naša šola močno napredovala in sicer v zadnjih treh letih, od kar imamo tega g. učitelja. Bog ga nam ohrani še mnogo let! — Lepo je bilo res videti na dan preskušnje, kako je marljivi gospod okolo otrok hodil in jih izpraševal, otroci pa so poznali njegov glas, glas izkušenega, ljubeznivega podučevalca in učitelja; na vsaki migljaj so otročiči pazili, na vsako vprašanje urno in redno odgovarjali, tako da nas je vse pričujoče veselilo. Mislil sem si sam pri sebi, tukaj naj pridejo vsi sovražniki narodne šole, in bodo videli, koliko se v šoli mladina nauči, ako ima dobre, pametne učnike in domačo besedo. Vse predmete učne so poskušali, in vse je šlo jako dobro.

Najbolj pa je kmetom dopadlo zemljepisje, narodoznanstvo in pa petje. Skoro bi mislil, da sem v kakoj realki, tako so odgovarjali otroci iz zemljepiznanstva. Tudi deklamacije niso pozabili. G. Župan je na konci vstal in tiste, ki so bili pohvaljeni in „v zlate bukve“ zapisani, poklical, ter jih pohvalil. Tako smo končali letošnje šolsko leto, in ako bo naša ljudska šola tako napredovala, lahko se bomo sponašali še črnomvrški z učenejšimi moži, kakor pa smo dozdej mi starejši, ki nismo take šole imeli.

Zaradi letine pa ne morem kaj dobrega pisati letos. Mora se reči, da, brez sena, je prav slaba letina pri nas. Žita skoro nič; kar nij spomladi potonilo, to so pa zdaj črvi izpodjedli. Kako to vražjo gomazen odpraviti, ker tolikšno škodo dela? Po nekaterih krajih nimajo ljudje kaj žeti. Ne vemo kaj bode, ako nas še taka huda zima prime ko lani. Zaslužka ne bode, da bi se kak krajcar pridobil, da se dolžnosti odpravljajo, katere so vsak dan večje. Bog obrni vse na bolje!

**Iz Rusije** 28. avg. [Izv. dop.] Kakor sami veste, so vsi tukajšnji večji listi odposlali po jednega ali še po več dopisnikov na jugoslovansko bojišče. Mej temi dopisniki so tudi ženske, in to vam je dokaz, ka ruska ženska nij samo za to, da bi varovala otročiče, da bi premetovala (če uže daleč gre) v poštarkih kancelijah pisma, ali v telegrafijah brzojavljala, da bi daleč od bojišča v bolnici samo prevezavala ranjene, kar zadnje zahteva velike enerzije in globoke milosrčnosti, ampak da je tudi sposobna, vstopiti v vrsto tistih borilcev, kateri si na vso silo prizadevajo, ohraniti hrabrost jugoslovanskih ratnikov, ohraniti istino vsemu slovanskemu narodu, skrbno opazujočemu od daleč za vsemi dogodki na jugu, ohraniti vse to — s peresom. Mej temi borilkami za svobodo in istino misli se posebno odlikuje dopisnica „Novega Vremena“ — gospa A. K. Če beremo opisanja znamenitega „Neznakomca“ — g. Suvorina, glavnega redaktora istega lista, bivajočega v Srbiji uže več ko 6 tednov ter risujočega z občudovanja vrednim talentom jugoslovanski

položaj sploh, vzbujajo nas prejake barve do neizrečenega srda. Če beremo dopise gospé A. K., razprostranjajoče se o vseh raznoličnih vprašanjih, čutimo krome srditosti v naših srcih tudi nekako milo čutje, katero nam toliko sladko govori na našo dušo, da bi spoštovali v velikanskej drami tudi žensko, ne samo kakor povijalko in milosrčno sestro, ampak tudi razumnico, skrbčo z vsemi silami za razvitek in blagostanje roda človeškega. Ne mogel bi dosta načuditi se napredovanju ruskega ženskega spola, kdor bi zdravjeval ali primerjal rusko žensko emancipacijo z ameriškansko, katera je dostikrat identična le z žensko razuzdanostjo in prevzetnostjo. Tega pri nas nij. Ruska ženska se v resnici iskreno vedno bolj in bolj zanimiva za razvoj človečestva sploh in bog živi take iskrene težnje in iste, ki jih gojijo! Po tem so pa tudi ustvarjene vladne ruske ženske srednje in višje šole.

Omenjena dopisnica piše mej družim: „Jaz sem se seznanila z nekaterimi duhovniki v Belgradu in Požarevcu, in vsi so se mi pokazali kot ljudje izvrstno razumeči svojo zadačo. Drže se jako prosto, ne kažejo nobene nepotrebne važnosti, ni svetega farizejstva, a vendar so nekako nenavadno dostojni; sploh so narodu dosti bliže, kakor duhovni pri nas v Rusiji. I narod jim tudi kaže svoje spoštovanje, a ne tako hinavsko spoštovanje, kakoršno kažejo Poljaki svojim „ksendzom“, ampak spoštovanje odraslih sinov k svojim otcem. V vseh bolnicah najde se srbski duhovnik, kateri je prišel navduševat svoje rojake, pregovoriti ranjene k operacijam in sploh pomoči jim. A kar me je najbolj porazilo, to je posebni način njih tolaženja. Ne govoré le o onkrajšvetnem življenji, o nadah in sreči, katera čaka verujočih, ampak objasnjujejo samo, ka je sveta dolžnost vsacega človeka dati za domovino svojo in svojih bratov vse kar ima, celó življenje, ka se morajo za domovino težave voljno prenašati, zaradi svetosti dela. Spominjajo i bratov Rusov, kateri so tudi zapustili svoje žene in otroke, da bi podali pomoči svojim južnim sorodnikom. Se ve, da to najbrže nij občča črta tukajšnjega duhovništva, pa tudi ljudi, bolj poznajoči srbski ljud ko jaz, pravijo, ka je tukajšnje duhovstvo jako blizu narodu.“

V istej korespondenciji beremo veliko pohvalo ruskim devicam — medicinkam. Od začetka se je proti njim vse nekako sovražno — nezaupno obnašalo; a pozneje, vidši hrabrost, odločnost in vstrajnost tih mladenk, začeli so jih spoštovati, kakor se spodobi, in nedavno je inteligenten avstrijski doktor g. dopisnici rekel: „Če so vse vaše sestrice tako pridne in tako resne, kakor so te Rusinje v mojem oddelu, je Rusija še strašnejša za Evropo, kakor pa si mi mislimo.“ Menda je res tako. Slepa kura tudi zrno najde in vaši doktorji tam pa tam istino. —r.

### Domače stvari.

— („Slovenski Narod“) je bil včeraj od c. kr. drž. pravdn. **konfisciran** zaradi članka o magjarskih razmerah.

— (Banka „Slovenija.“) Dva zastopnika banke „Slavije“ iz Prage dr. Milde in generalni sekretér „Slavijin“ J. Novak sta včeraj prišla v Ljubljano in se pogajata zaradi sprejetja „Slovenije“ po „Slaviji.“ Skoro gotovo je, da „Slavija“ prevzame vse. To je želeli.

— (Cesarica) se je predvčeranjem skozi Ljubljano peljala idoč v Miramar pri Trstu.

— (Rudokopstvo.) Neko rudarsko društvo se je naredilo, ki je kupilo rudokop v Trojani in premogišče pri Lavrici pod Ljubljano. Ali bode kaj iz te špekulacije, o tem bode učila prihodnost; želeli bi bilo.

— (Č. g. Gomilšak), kaplan v Radgoni in vnet narodnjak, pride za nemškega pridigarja v Trst.

— (Iz savinske doline) 31. avgusta. Mozirska učiteljica, gospoda Cizelj in Leban sta dobila od dež. šols. sveta po okrajnem šolskem svetu pohvalni dekret. Dež. šolski nadzornik g. Rožek in okrajni šolski nadzornik g. A. sta v teku tega leta šolo nadzorovala in se izrazila o mozirski šoli prav pohvalno. Ob enem smo poizvedeli, da se mozirska dvorazrednica ne bode povišala.

— (Iz gornje savinske doline) se nam piše 1. sept.: „V noči 31. avg. je bila nevihta, grmelo in treskalo je strašno. Vtila se je ploha in Savinja je tako narastla, da je pobrala plave, in les ob Savinji. Pobrala je tudi vse brvi. Potoki so tako narasli, da so udrli v stanovanja, odnesli male, lesene mostove in na polju mnogo škode učinili. To se je letos uže šestokrat zgodilo in od pomladi sem nas povodenj kaj pridno obiskuje. — Te dni je komisija cenila polja, po katerih bi po reguliranji Savinje struga se kopala; da bi se le kmalu reguliranje vršilo!

— (Od Preserja) 1. septembra se nam piše: Včeraj zvečer je brzovlak povozil, ali bolje puhn timer 76 letnega starčka, da je mahom mrtev obležal. Ranjki se je živil z razprodajo molitevskih knjig in je več let potoval in bival z g. misijonarjem Pircem v Ameriki. — Sigurno nij mislil revež, da bo kdaj z parno silo in hitrostjo v boljši oni svet popeljan.

— (Od Divače) 1. sept. se nam piše: Denes zjutraj je odišel razdelitveni vlak „Vertheilungszug“ proti Polju in Rovinju z vsem potrebnim personalom, torej bode v malo dnevih promet definitivno odprt.

— (Od Postojne) 31. avg. se nam piše: Ravno došli kranjski in tržaški deželni brambovci podali se se v poljne šotore, a reveži bodo mnogo trpeli, ker dežuje brezvsmiljeno.

— (Povodenj) je na ljubljanskem močvirji zopet velika in tudi drugod po deželi. Vreme je skoro ves teden deževno in hladno bilo. Ljudje močno tožijo.

— (Občni zbor) goriškega političnega društva „Sloga“ bode v četrtek 14. septembra. Isti dan bosta imeli tudi društvi „Gorica“ in „Soča“ občni zbor, da se sklone razpust obe h društev.

— (Zavod gluhonemih) v Gorici se je moral zapreti zaradi nalezljivega rubada, katerega so našli mnogi dečki.

— (Nesrečno smrt) je moral trgovski fantič v Mariboru storiti, ker se je benzin, nevarna tekočina, v kleti g. Reihmajerja užgala in ga strašno opekla, da je revež v bolnici brž umrl. Tudi jeden hlapec in komij sta hudo ranjena, poroča „Gospodar.“

— (V Dravo je skočil) Jožef Gartler v Podbrežji pod Mariborom in utonil, 46 let star.

— (Pogorel) je Janez Vranec pri sv. Miklavžu pri Slov. Gradcu. Nek tujec je v škodnji spal, tobak kadil in ogenj vtoril.

— (Duhovenske spremembe) v ljubljanski škofiji so jako mnogoštevilne ovi

mesec. Postavljeni in prestavljeni so naslednji gg.: Jan. Brence, sem. duhoven, za duh. pom. v Čemšenik; Jož. Resnik, sem. dub. za kapl. in kat. v Postojno; Ceno bar. Cirheim iz št. Vida pri Zat. v Šmarijo; Valent. Šarabon iz Ribnice za ekspozita v št. Peter pri Slavini; Greg. Jakej iz Zatičine v Polje; Jan. Zdražba z Vrhnik v Škofjo Loko; Leop. Zaletel iz Postojne na Trato; Jan. Košmelj iz Radovljice za I. v št. Jur pri Kr.; Fr. Mali iz Čemšenika za II. v št. Jur pri Kr.; Jan. Podboj iz Logatca v št. Vid pri Zat.; Ign. Ključevšek iz Babnega polja v Šmartin pri Lit.; Ign. Kutnar iz Dobernič v št. Rupert; Ant. Lenasi iz št. Jerneja v Doberniče; Drag. Jančigar iz št. Ruperta v št. Jernej; Jan. Štamcar iz Hrenovic na Rako; Fel. Knific s Polja v Ribnico; Ant. Fetih Frankheim z Vrhnik za I. v Postojno; Fr. Rus iz Šmartina pri Lit. za I. na Vrhniko; Martin Molek iz Preserij za II. na Vrhniko; Anton Mandelc iz Škofje Loke v Preserje; Janez Bevec s Trate v Logatec; Anton Žgur z Rake v Hrenovce. G. Martin Vodir, škofijski poštovski preglednik in duhovni pom. pri novem sv. Antonu v Trstu, prestopivši v ljubljansko škofijo, za duh. pom. in kat. v Radovljico. — G. Št. Gnejzda, duh. pom. v št. Jurji, je dobil duhovnijo bobinjsko Bistrice, in č. g. Val. Škul, tudi duh. pom. v št. Jurji, duhovnijo sv. Jakoba ob Savi. G. Jurju Humarju, oskrbniku na Primskovem, je podeljena ondota duhovnija. G. Janez Eder, župnik na Tujnicah, je dobil Mekinsko duhovnijo. G. Fr. Jeršiču, lokalistu v pokoji, je dano privoljenje pri podružnici sv. Jurja v Izlakah v Čemšeniški duhovniji se ustanoviti in božjo službo opravljati. G. Peter Bizjak, fajmošter v Ajdovici, se poda v pokoj in duhovnija je razpisana 30. julija. G. Anton Zorc je dobil duhovnijo Doberniče in Žalina je razpisana 30. julija. Jednako so razpisane Jesenice 29. jul. G. Jan. Teranu je podeljena duhovnija Ljubno in Štanga je razpisana 26. avgusta. (Ker je do volitev še dolgo, ne pripisujemo mi tem predstavljajenjem političnega kacega pomena, kakor neki drugi. Ur.)

## Razne vesti.

\* (Na Ruskem) hoče vse kolikor toliko pomoči našim borečim se bratom — in to vsak po svoji moči. Celo otroci bogatašev igrajo nekovo igro „Slaveni in Turci“, katere dobitke darujejo blagim namenom. Razdele se v dve stranki, in te razpostavijo v vojsko. Kogar ujemo in ranijo, platiti mora določeno svoto kasirju in denar se pošilja v Srbijo in Črnogor ranjenikom. Minule nedelje se je za srbske ranjenike nabralo pri takovej otroški igri 80 rubljev (blizu 125 gld. avst. vel.)

\* (Judje), ki imajo denes velik del nemškega časopisja v rokah in so za Turke močno vojevitega duha, in bi na Slovane radi vzdignili vse orožje, so prav za prav povsod strahopetne in se boja in puške bojé bolj ko vrag križa. Najbolj je to dokazal ustanovnik bogate judovske firme Rothschild, l. 1815. Ta, Nathan, je čakal ob dnevi bitke pri Waterloo precej daleč od bojišča in pazil, kakov bode izid. Ko je zvečer videl, da je Napoleon propal, tekkel je skokom proti morju, stopil v pripravljeno barko in prvi pripeljal se v London, kjer je na borzi lagal, da je Napoleon zmagal in Wellington popolnem pobit. Vsled tega so kurzi strašno pali in po slepej cenije goljufivi jud vse pokupil, kar je mogel in tako založil temelj svojemu bogatstvu.

\* (Severno-amerikanski sovražnik krompirja je uže v Evropi.) Ravno kar je kmetijskim družbam od c. kr. ministerstva za kmetijstvo došel dopis, naj razglasijo

po časniki, da je krompirjev žužek „koloradovec“ imenovan, se iz Amerike na ladijah črez morje pritepel v Nemčijo in Švedsko, kder je na mnogih posestvih ves krompir pokončal. Vlada avstrijska je tedaj ostro ponovila prepoved uvaževanja krompirja in drugih sumljivih stvari iz severne Amerike, in naroča zdaj kmetovalcem pazljivim biti, da ne dobimo novega tujega sovražnika v naše dežele.

\* (Mlad morilec.) Sedem let star fanté je igral s štiri leta starim dečkom tesarja Dehovskega na Dunaji, pa ga mej igro z neko sekuro tako po glavi udaril, da ga je ubil.

\* (V jezi.) V mestu Marseille je uradnik italijanskega konzulata v jezi strelil iz revolverja na uradniškega služabnika in ga v prsi zadel. Hud je bil zarad tega nanj, ker ga je predstojniku tožil.

\* (Vtopljena ladija „Hussar.“) Ob času severoamerikanskega upora proti angleški vladi, poskušala je neka angleška pomorska fregata „Hussar“ prijadrti skozi takozvana, Novemu Vrku nasproti ležeča skalovja, „peklenska vrata“. Pri tem pa se je ta ladija vtopila in dosedaj leži na morskem dnu. Vozila pa je soboj pet milijonov v zlatu, katere je angleški kralj Jurij odposlal svojim vojakom, borečim se proti Amerikancem. Teh pet milijonov dela od sedaj mnogo krika po amerikanskem svetu. Uže leta 1794 je poskušala angleška vlada sama potopljeno ladijo in ž njo izgubljene denarje vzdigniti. Ali nij se jej posrečilo. Leta 1819 je to ravno tako brez uspeha poskušala neka družba, navlaš za ta namen zbrana. Letos pa se je v Novem Jorku osnovala zopet družba „Frigate Hussar Company, ter vzdigovalna dela zopet pričela. Dosedaj je imela uže toliko uspeha, da je vzdignila kosti nekaterih z barko vred vtopljenih ljudij. Krog zlatega zaklada pa so iz fregatnega balasta naredili pluskajoči morski valovi kompaktno maso v teku mnogih let, in leto bode treba s silo razdrobiti, kar pa dela menda strašne težave.

\* (Vojska z Indijanci) iz roda Sioux, katero vojujejo Amerikanci in ki je tudi krvava, bliža se svojem koncu. Amerikanci neusmiljeno trebijo divjake, ki se nečejo civilizaciji podvreči.

## Umrlj v Ljubljani

od 29. do 31. avgusta:

Jurij Grasselli, 73 l., za črevnim kapom. — Polona Oblak, delavka 22 l., v bolnici, za vnetjem možganov. — Urška Podražaj, bivša vdova hišnega posestnika, 84 l., za bolezni v pljučih in mrazom.

sem bolnim moč in zdravje brez leke in brez stroškov po izvrstni

# Revalesscière du Barry

v Londonu.

30 let uže je nij boleznj, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicijn in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebravljene, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo. šumenje v ušesih, slabosti in blavanje pri nosečih. ožornost, diabet, trganje, shušanje, bledico in prelajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolje nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicijne, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle Stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo št. 73.670.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852

Revalesscière Du Barry v mnogih slučajih na gradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti i grizih, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih a t d pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju i sesalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih i mehurji, trganje v mehurji i t. d. — Najbolje in i neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in čelo mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalesscière je ozdravila večletne

i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé našega zdravlja, ter vas topla vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalesscière du Barry v vsakrsko, najbolj spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpenn, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetje jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalesscière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Spričevalo št. 72.518.

La Roche sur Yon, 30. julija 1858.

Vaša Revalesscière ozdravila me je popolnem strašnih želočnih in čutnicnih boleznij, katere so me deset let mučile.

(Gospa) Armanda Prevost, posestnica.

Revalesscière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na eni, ko pri zdravilih.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 fant 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 30 gold., 24 funtov 36 gold.

Revalesscière-Biscuiten v pušicah in Revalesscière-Chocolatée v prahu 12 tas 1 gld. 50 kr., 24 tas 2 gld. 50 kr., 48 tas 4 gld. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gld. prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wallischgasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih škarih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dujaška hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih. V Ljubljani Ed. Mahr, J. Svoboda, ekar pri „zlatem orlu“, v Reki pri lekarju J. Proslanu, v Celovcu pri lekarju Birnbacherju, v Splitu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschnu, v Zadru pri Androviču. (30)

## Tržne cene

v Ljubljani 2. septembra t. l.

Pšenica hektoliter 8 gld. 61 kr.; — reš 6 gld. 34 kr.; — ječmen 4 gld. 55 kr.; — oves 3 gld. — 25 kr.; ajda 6 gld. — kr.; — prosó 4 gld. 55 kr.; — kornuza 5 gold. 60 kr.; krompir 100 kilogramov 4 gld. — kr.; — fižol hektoliter 8 gld. — kr.; masla kilogram — gld. 93 kr.; — mast — gld. 85 kr.; — špeh trišen — gld. 66 kr.; — špeh povojen — gld. 75 kr.; jajce po 2 1/2 kr.; — uleka liter 8 kr.; govednine kilogram 50 kr.; — teletnine 48 kr.; — svinjsko meso 58 kr.; — sena 100 kilogramov 2 gld. 62 kr.; — slame 2 gold. 97 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 8 gold — kr.; — mehka 6 gld. — kr.

## Dunajska borza 2. septembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

|                              |                |
|------------------------------|----------------|
| Enotni drž. dolg v bankoveih | 66 gld. 65 kr. |
| Enotni drž. dolg v srebru    | 70 . 40 .      |
| 1860 drž. posojilo           | 111 . 50 .     |
| Akcije narodne banke         | 855 . — .      |
| Kreditne akcije              | 143 . 80 .     |
| London                       | 121 . 25 .     |
| Napol.                       | 9 . 65 1/2 .   |
| C. k. cekini                 | 5 . 85 .       |
| Srebro                       | 101 . 50 .     |

## Pianino za salón,

prav novo, vrlo krasno izdelano, ki ima lep in močan glas, amerikanske sisteme (sè povprečnimi strunami) iz ponarejenega ebenovega lesa in vsimi železnimi zaporkami, daje za primerno ceno na prodaj jedini na Kranjskem

(273—1)

Avg. Rumpelj,

izdelovalec klavirov na dunajski cesti, št. 61 v Fröhlichovej hiši.

V tiskarni družbe sv. Mohora v Celovcu so ravno kar na svitlo prišle: (238—6)

## Slomšekove pesni.

Zbral, uredil in izdal

Mih. Lendovšek.

Slomškovih zbranih spisov prva knjiga.

Srednje osmerke str. I.—XVI. in 256.

Prodaja Jurij Lecher v Ljubljani, trdo vezan iztis po 1 gld., broširan po 90 kr. — Dobivajo se po istej ceni tudi: v Celji pri Drekslerju, v Mariboru pri Fr. Leirerju in pri uredništvu „Slov. Gospodarja“, v Celovcu pri Lieglu in pri Leonu, v Gorici pri Dase-u, v Gradi pri U. Moserju, v Trstu pri Šimpu, v Zagrebu pri Suppanu.

Kdor pa pošlje izdajatelju v Ptuj (Pettau) po nakaznici 1 gld., oziroma 90 kr., dobi knjigo takoj franco na dom poslano.

Opozorujemo še posebej č. gg. katehete in učitelje na to, da zdaj ob konci šolskega leta nij lahko dobiti lepšega darila za šolsko mladež, kakor so te Slomškovske pesni.

# Hiša na prodaj.

Hiša št. 24 z dvema nadstropjema v gledališnih ulicah v Ljubljani se iz proste roke prodaja. Le-ta stoji na najlepšem in najživahnejšem prostoru mesta, tik zvezdnega drevoreda in je v najboljšem stanju, ker je bila pred malo leti priročno in lično popravljena.

Več o tem se izve ravno tam v prvem nadstropju. (274—2)

## Razpis natječaja.

Na gradskoj velikoj realci u Osieku, koja će po svoj prilici do skora postati zavodom zemaljskim, imadu se početkom školske godine 1876/77 popuniti sljedeća profesorska mjesta:

1. Mjesto profesora opisnoga mierstva i graditeljstva.
2. Mjesto profesora opisnoga mierstva kao glavnoga, a prostoručnoga risanja kao uzgrednoga predmeta.
3. Mjesto profesora zemljopisa i poviesti kao glavnoga, a hrvatskoga jezika kao uzgrednoga predmeta.
4. Mjesto profesora njemačkoga jezika kao glavnoga, a zemljopisa i poviesti kao uzgrednoga predmeta.
5. Mjesto profesora prirodopisa kao glavnoga, a matematike ili fizike kao uzgrednoga predmeta.
6. Mjesto profesora francuskoga jezika kao glavnoga, a njemačkoga jezika kao uzgrednoga predmeta.

S ovimi mjesti skopčana je plaća od 1000 for. a. v. i pravo na desetgodišnji doplatak od 200 for. a. v., a kad bude ovaj zavod državnim, biti će plaće izjednačene s plaćami inih ovezemaljskih zavoda.

Natječajci za ta mjesta imadu svoje, na Visoki odel za bogoštovlje i nastavu kr. dalmatinsko-hrvatsko-slavonske zemaljske vlade u Zagrebu upravljene i potrebitimi dokaznicami, kano rodnim listom, svjedočbom v učiteljskom vspostavljenju za velike realke, svjedočbom v dojakošnjem službovanju i v znanju hrvatskoga kao nastavnoga jezika, providjene molbenice do 15. rujna 1876

kod ravnateljstva realke podneti.

Od ravnateljstva gradske velike realke u Osieku, 9. kolovoza 1876.

(253—4)

Vitanović, ravnatelj.

# Dijaki

se jemljó v stanovanje in hrano pod ugodnimi pogoji v neko uradniško rodbino.

Natančneje se izve iz prijaznosti pri opravištstvu „Slov. Naroda“. (275—1)

Bankina hiša (276—1)  
Aleks. Suchanek-a v Brnu  
prevzema pod ugodnimi pogoji

agente

za razprodajo polic za srečke ali loze  
z vlečenimi 1860mi in 1839mi  
srečkinimi serijami.

## Janez Vičič

prodaja kakor pri razprodaji (Ausverkauf) 10 do 25 % pod fabriško ceno na debelo in drobno mnogo-vrstno kramarsko in gospodsko blago. (9)

Rabi se uže več ko  
1 1/2 milijonov komadov.  
Črez 150 častnih priznanj.



Na Kranjskem jedina zaloga  
pri (174—7)  
Franju Detterju,  
glavni trg, št. 168 v Ljubljani.

Po določenih fabričnih cenah.

5letna garancija s certifikatom.

# Slovenske knjige.

V „narodnej tiskarni“ se dobé, in morejo tudi po poštnem povzetju naročiti najnovejše slovenske knjige:

1. „Doktor Zober“, originalen slovenski roman od J. Jurčiča. Cena 60 kr.
2. „Kalifornske povesti“ od Bret Harte a. Cena 50 kr.
3. „Tugomer“, tragedija v 5. dejanjih. Spisal J. Jurčič. Cena 60 kr.
4. „Na Žerinjah“, izviren roman. Spisal Janko Krsnik. Cena 60 kr.

## Karmelitanski melisovec

iz Benedk.

1 originalna steklenica 25 kr.

Jedino pravi le pri

(53—24)

Gabriel Piccoli,

lekarju na dunajski cesti v Ljubljani.

## Slovenske lepoznavske knjige.

V založbi „Narodne tiskarne“ v Ljubljani so izšle in se morejo dobiti sledeče slovenske knjige:

### A. Romani in povesti:

1. Erazem Tatenbah. Izvirna povest, spisal J. Jurčič, velja 50 kr.
2. Meta Holdenis. Roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik 50 kr.
3. Kantorčica. Roman s pogorskega zakotja, češki spisala Karlina Světlá; poslovenil Franjo Tomšič, velja 50 kr.
4. Prvi poljub. Novela, spisal J. Skalec. — Na črni zemlji. Novela, spis. J. Skalec, velja 25 kr.
5. Kazen. Novela, francoski spisal H. Rivière, poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država v Ameriki. Francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik, velja 25 kr.

### B. Listki v zvezkih:

- I. zvezek, ki obsega: Stenografija, sp. dr. Ribič. — Životopisje, sp. Rajč Bož. — Prešern, Prešerin ali Preširen, sp. Fr. Levstik. — Telečja pečena, novela, sp. J. Jurčič. — N. Machiavelli, sp. dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, sp. dr. Celestin. — Trstivo z grozdom na Ruskem, sp. dr. J. Vošnjak. — Čigava bude? Novela, sp. J. Ogrinec. Velja 25 kr.
- IV. zvezek, ki obsega: Lepi dnevi. Sp. Paulus. — Plašč. Novela. Ruski spisal N. V. Gogol; poslovenil L. Gorenjec. — Nekoliko opazek o izdaji slovenskih narodnih pesnj. Spisal prof. dr. Krek. Velja 25 kr.

31. avgusta:

— vropa: Nischer iz Dunaja. — Milde iz Prage. — Rückl iz Hrastnika. — Wildorf iz Zagreba. — Pésendorfer iz Varaždina. — Novak iz Prage. — Renze iz Zagreba.

Pri — tomu: Dexenberger iz Bavarskega. — Klein iz Prage. — Felner iz Monakova. — John iz Dunaja. — Viček iz Leskovca. — Rož iz Hrastnika. — Paruzi iz Barja. — Gros iz Dunaja. — Mosenigo iz Trsta. — Beck iz Dunaja. — Weller iz Ogerskega.

Pri — malit: Weis iz Dunaja. — Wilfan iz Trsta. — Jung iz Dunaja. — Rold iz Kranja. — Felber iz Gradca. — Gries iz Dunaja. — Knickersberg iz Berlina. — Wideman iz Trsta. — Rideli iz Dunaja.

Pri — zamorel: Neuman iz Brna. — Malin iz Belovara. — Drobnič iz Sevnice. — Breskvar iz Do'enjskega.

## Zaloga hišnega orodja

Fr. Dóberleta in H. Harischa

v Ljubljani,

v frančiškanskej ulici št. 8 in na dunajski cesti št. 79.

## Največja zaloga hišnega orodja,

izdelanega navadno lepo, kakor tudi najbogatejše okinčanega.

### ZALOGA

domačih in inozemskih snovi za mobilije, zagrinjal, rolleaux za okna, prtov za mize, koltrov za postelje, kakor tudi preprog.

Prevzemata tudi tapetiranje sob in okinčanje celih stanovanj, hotelov, kopelj, kancelij itd. itd.

Ceniki in narisi pošiljajo se na zahtevanje zastonj, ravno tako oddaje se hišno orodje ali sploh pošiljatev za plačilo na obroke. (248—12)

■ Cene so kar najmogoče nizke. ■

## Oznaniło.

Glavno zastopništvo za Štajersko, Koroško in Kranjsko občnega vzajemnega zavarovalnega zavoda „Janus“ za glavnice in dohodke na Dunaji s tem naznanja javnosti, da je za svojega zastopnika na Kranjskem izvolilo gospoda

### Aleksander Gruber-ja

v Ljubljani, na starem trgu št. 15 (c. kr. glavna zaloga tobaka.)

V Gradci, 25. avgusta 1876.

Z ozirom na gori stoječe oznanilo priporoča se podpisaneč p. t. občinstvu, da ga obilno počasté z naročili zavarovanj na življenje, ter je tudi zmirom pripravljen v raznih oddelkih postreči vsem s primernimi razjasnili. (272—3)

Z odličnim spoštovanjem

V Ljubljani 26. avgusta 1876. Aleksander Gruber,  
zastopnik „Janusa“ za Kranjsko.

## Naznanilo.

Usojam se s tem čestitemu p. n. občinstvu naznaniti, da sem

### KONBITORIJO

gospe Adele Kaprečeve

prevzel, ter se najtopleje priporočam. — Vsa naročila za poroke, pojedine, bale in soareje oskrbe in pripravijo se naj-finejši, najcenejši in točno.

Za mnogobrojno obiskovanje prosi  
z odličnim spoštovanjem

Rudolf Kirbiš, konditor,  
prej Kaprec v zvezdni aleji. (239—2)